

**Előfizetési árak:**  
 Egész évre 10.— frt  
 Félévre 5.—  
 Negyedévre 2.50  
 Egy óra 1.—  
 Egyos szám 4 kr.

Megjelenik minden-  
 nap, vasárnap kivé-  
 tével.

# DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

**Szerkesztőség és  
 kiadóhivatal:**

Főpiac, a város-  
 ázzal szemben.

**Hirdetések:**

Egy hasábos petit  
 soronkint 6 kr-ával  
 számíttatnak.

## Szomoru névnap.

— október 4.

Ma üli nevenapját szeretett királyunk. Az isteni gondviselés kifürkészhetetlen rendelése következtében ezt a névnapot sem a király, sem hü alattvalói nem ünnepelhetik meg azzal az örömmel, mely az ily ünnepeket jellemezni szokta.

Erzsébet királyné szomoru árnya ott lebeg mindnyájunk előtt. A jó anya, a hűségese hitves hiányzik a családból. Ott vannak körülte a gyermekek és unokák, körülövezi őt a népek, de főleg a magyar nemzet forró szeretete; de mindez nem szüntetheti meg annak az égő sebnek fájdalmát, melyet egy megátalkodott gyilkosnak tőre királyunk jó szívére ejtett.

Bus szomoru névnap ez, komor mint az őszi nap. Sugarat nem látunk az égen, csak uszó felhőket. Felvetjük fejünket az égre s kérjük bánatos szívvel: felderül-e még valaha?

Oh! hiszszük, hogy fel. Elég volt a csapásból. Hiszszük, hogy jobb, boldogabb napok következnek s hogy a mi sors-sujtotta királyunk ős fejét a boldogság

és meglegedés arany sugarai fogják övezni. Ez a dicsfény el nem mulik hosszú-hosszu ideig, míg az ő napja is nyugovóra tér.

A mi hűségünk és szeretetünk e napon sokkal nagyobb, sokkal rajongóbb, mint valaha. Minél jobban sujtja őt a sors, annál nagyobb, annál hatalmasabb erőben nyilatkozik meg az ő nemes, lovagias lelkéhez való ragaszkodásunk. Örülünk, hogy ismét megért egy névnapot s kérjük a Mindenhatót, hogy tartsa meg nekünk sokáig.

Elvesztettük nemtőnket. Súlyos csapás. Vigasztalást abban találunk, hogy megmaradt még nekünk a mi atyánk, ki el nem apadó szeretettel s gondossággal munkálkodik mindnyájunk javán.

A munkában keres irt szörnyű sebére. Dolgozik, küzd folyton, nem lankadó erővel és kitartással. A kötelességtudásnak mintaképe ő, ki előljár a munkában. Nagy birodalma gondjaiból ő vállalja el az oroszánrészt. Mások még nyugodtan pihennek párnáik között, mikor ő már ott ül íróasztala mellett s intézi országok ügyeit.

Szomoru névnap ez a mai. Hiányzik a gratulációs köréből

az, a ki legközelebb állt szívéhez: hitvese. Ki pótolhatja őt? Senki. A népek szeretete enyhítheti fájdalmát, de be nem gyógyíthatja a sebet.

Az idő, az egyetlen orvos, meg fogja gyógyítani őt. Az isteni gondviselés kegyelme adjon neki hosszú, derült életet mindnyájunk üdvére és boldogságára.

**— Interparlamentáris konferencia.** Az eredetileg Lisszabonban tervezett interparlamentáris békekonferencia helyett Brüsszelben tegnap Honzean de Lehay elnöklete alatt szövetségi értekezlet volt, melyben első sorban a czár manifestumával foglalkoztak, melyet épp oly fontosnak jelentett ki az értekezlet, mint a milyen a választott bírósági intézmény. A világ összes parlamenteihez fölhívást intéztek, hogy a czár manifestumával foglalkozzanak. Elismerését fejezte ki az értekezlet az olasz-argentiniai viszályt elintéző választott bíróság felett és elhatározták, hogy az 1899 iki konferencia augusztus hóban Cristianában lesz.

**— Az osztrák válság.** Az új esch képviselőknek az a szándékuk, hogy a kormánnyal egyetértve a kiegyezési javaslatok első olvasása után azt fogják indítványozni, hogy minden más sürgős indítvány előtt a költségvetési provizóriumra vonatkozó sürgős indítványt tár-

## TÁRCZA.

**Az őszi.\*)**

Írta: **Iványi Ödön.**

A lombok sárgulnak, hideg szellő löki földre a hervadt leveleket s a bika-nyál, mint egy hosszú sóhaj, huzódik el a szürke felhők alatt. Ősz van. A szőlőt már itt-ott megfosztották héjától, a kukoricza megszűnt a nyulak rejtekhelye lenni.

A kalendáriumesinálók már kirukoltak gazdag tartalmu naptáraikkal, szóval: minden azt jelzi, hogy az őszi megkezdődött.

De a sárguló lomb, a fecskék eltávoztása, a csillagok járása ma már nem modern jelzése az őszi kezdetének.

Az őszi akkor veszi kezdetét, midőn, az utolsó szalmaözvegy utoljára sétál végig az aszfalton s este a kávéházban asztalezimboráinak buskomoran jelenti be, hogy holnap megérkezik a felesége!

Rége, még mikor VII. Gergely pápa kalendáriumesinálással foglalkozott

\*) A nagynevű író irodalmi hagyatékából.

nem ismerték ezt a modern jelzést az évszakok kezdetének.

A mai nemzedék nem ad semmit a kalendáriumra. A tél akkor kezdődik, mikor az első szánkó iramlík végig a tavon, kipirult mosolygó arczokkal, mikor a koresolyató felfagyott hátára először lép a felfegyverzett piczi láb; a tavaszt az ibolya kezdi meg s az első tavaszi kalap, nem pedig a fecske és az unalmas golya; a nyár akkor kezdődik, mikor a feleség így szól a házi doktorához: „Ugy-e doktorkám, fürdőbe kell mennem?” Akkor kezdődik, mikor a vendéglőkben és kávéházakban éjjelző legények bámulva látják, hogy társaságuk szaporodik s olyanokkal, kik egész télen át otthon kosztoltak és a nyilvánosság előtt csak szoknya mellett jelentek meg. Akkor kezdődik a nyár, a szalmaözvegyek szaka.

Eleinte a társadalom észre sem vette ezeket az emberfajokat, de mióta a göresök, migrének, idegesség divatossá lettek az asszonyoknál, azóta a szalmaözvegyek egész hadsereget képeznek a városokban.

Jámbor faj ez. Legényes életmódját

rég elfelejtette, belészokott a házi rőndbe s eleinte szinte pirul, mikor ott kell hagyni üres otthonát és kávéházban kell megjelenie. Az első este haza megy kapuzárás előtt, a második este már kapupénzt fizet, a többi esték azután többnyire olyanok, — hogy holnap végződnek.

A szalmaözvegyek faja nagyon tisztességes faj s épen azért megérdemelnék, hogy a csillagászok bevegék őket az évszak-változásokat jelző égi jegyek közé.

Az asszony tehát elmegy fürdőzni s kezdődik a férjek szalmaözvegyi állapota és a világ nyara.

A menyecske göreseit, migrénjét, idegességét teljesen kigyógyítva, vagy a szüreti idényt átélve, hazafelé készül: kezdődik az őszi, a szalmaözvegyek szabadságának vége.

Most már tehát nálunk az őszi csakugyan beállott, mert alig látni egy-egy különös „szerencsével” rendelkező férjet, ki még mint szalmaözvegy kerülgeti az aszfalt sleppjeit.

A kik még szalmaözvegyek, azok esténkint ott ólálkodnak az érkező vona-

## Az Adria kerékpár

ismét a legjobbnak bizonyult. A f. év október 2-án megtartott debreczeni kerékpárversenyen egy harmadik, három második és öt első díjat nyertek Adria kerékpáron. — Az Adria kerékpárok kaphatók: Az Első Magyar Varrógép és Kerékpárgyár részv. trsg Vezérképviselőségénél Debreczen (Kossuth-utoza).

gyalják. Az új-csehek azt hiszik, hogy ezzel elérik a Ház szétrobbantását és az ülészak berekesztését s lehetővé teszik a kormánynak, hogy eredeti terveit megvalósítsa és a 14. §. alapján kormányozzon.

A király ma délelőtt hosszabb kihallgatáson fogadta Thun grófot. Parlamenti körökben azt beszélik, hogy a király fönntartotta magának Baernreuther miniszter lemondásának elfogadását. Thun gróf a burg-palotából való megérkezése után a képviselőházban tanácskozott a lengyel klub elnökével, a ki közvetlenül azután, mint a jobboldal végrehajtó bizottságának elnöke a bizottság tagjait tanácskozássra hívja össze. Jobboldali képviselők azt beszélik, hogy Thun gróf mai kihallgatásának eredménye első sorban abban fog nyilvánulni, hogy a miniszterelnök ezentúl szorosabban fog csatlakozni a jobboldalhoz. Ugyanezek a képviselők azt is beszélik, hogy a király a mai kihallgatáson tudatta Thun gróffal, hogy a lemondásáról szó sem lehet. A király holnap délelőtt tíz órakor fogadja a képviselőház elnökségét.

— **A nemesi czimerek.** A belügyminiszter a nemesi czimerbizonylatok hiteles kiállítása tárgyában a következő körrendeletet adta ki valamennyi vármegye alispánjának:

A vármegyék legtöbb esetben nem rendelkeznek azzal a levéltári anyaggal és általában azokkal az eszközökkel, melyek a nemesi czimer bizonylatok hiteles kiállítása érdekében előfeltételét képezik. Ennek a következménye, hogy a felek által jóhiszeműleg végérvényesként használni kívánt ily bizonylatok teljes bizonyító erővel nem mindig bírhatnak és hogy a felülhitelesítés vagy elbírálás végett hozzám felterjesztett czimer bizonylatok adatai gyakran ellenkeznek az országos levéltárban őrzött adatokkal, minek folytán a hibák kiigazítása és a helyes czimer megállapítása sokszor hosszas tárgyalást igényel s az illetőnek különben elkerülhető költségeket is okoz.

A közönség érdekeinek megóvása, valamint az országos levéltár bő anyaga által biztosított gyorsabb eljárás végett is kívánatosnak tartom, hogy ezentúl a kellő bizonyító adatokkal felszerelt folyamodványok alapján a czimerbizonylatok a belügyminiszterium, mint nemesi főhatóság által

állíttassanak ki, mert közhitelességü bizonyítványoknak csakis ezek fogadhatók el.

Miután erről czimedet tudomás és az érdekelt közönség megfelelő tájékoztatása végett értesitem, egyuttal megjegyzem, hogy a vármegyéknek a nemesi bizonylatok, valamint a levéltáraikban levő bizonyító iratok másolatainak kiállítására vonatkozó joga jövőben is érintetlen marad.

Budapest, 1898. évi szept. hó 23-án.

Perczel s. k.

## Debreczen város monografiája.

Miután a Magyarország Vármegyei és Városai című országos monografia szerk. bizottsága, az idén Debreczen és Hajdumegye monografiáját akarja megírni, *Simonffy* Imre kir. tan. polgármester a szerkesztőség kérelmére ma d. u. 4 órára értekezletet hívott össze a városháza tanácstermébe.

Miután a megjelenteket üdvözölte és az összejevetel czélját előadta, felkérte *Vende Aladár*t az orsz. monografia segédszerkesztőjét, hogy a monografia tervezetét adja elő.

*Vende Aladár* röviden vázolta a mű létrejöttét, előadja a monografia bizottság czélját és felolvassa a monografia bizottság névsorát, melyben városunk életének összes tényezői helyet foglalnak a következő névsorral:

*Aczél Géza* főmérnök, *Boczkó Sámuel* főkapitány *Bészler Károly* tanácsnok, dr. *Bayer Ferencz* keresk. akad. igazg. *Balogh Ferencz* theol. tanár, dr. *Balkányi Miklós* ügyvéd, dr. *Bakonyi Sámuel* ügyvéd, *Csánky Viktor* kir. tanfelügy., *Cserhalmy József* piar. rendfőnök, *Csath Zsigmond* posta és táv. főnök, *Csóka Sámuel* eln. titkár, *Dóczy Imre* egyh. ker. gymn. felügy., *Dobieczy Sándor* máv. üzletv. főnök, *Fazekas Sándor* reálisk. igazg. *Ferenczy Gyula* főisk. kvárnok, *Géressy Kálmán* tanker. főig., *Hajdu Gyula* tanácsnok, *Igyártó Sándor* tvszki elnök., *Kiss Áron* ev. ref. püspök, dr. *Király Ferencz* orsz. képvis., dr. *Kola János* orsz. képvis., *Kiss Albert* orsz. képvis. dr. *Kovács Sándor* akad. igazg., *Komlóssy Arthur* főjegyző, *Király Gyula* tanácsnok, *Körner Adolf* tanácsnok, *Könyves Tóth Kálmán* ev. ref.

lelkész, *Komlóssy Dezső* ny. törv. bír., *Koncz Ákos* t. b. tanácsnok, levéltáros és szerk., dr. *Kenézy Gynla* főorvos, *Márk Endre* kolleg. főügyész, *Mayer Emil* az Ist. gőzm. igazg., *Oláh Károly* tanácsnok, *Roncsik Lajos* tanácsnok, *Reichmann Ármán* izr. hitk. eln., *Simonffy Imre* polgármester, *Szabó Kálmán* kam. elnök, *Szabó Kálmán* aljegyző, *Szabó József* főszámvevő, *Sesztina Lajos*, dr. *Sárváry Gyula* főorvos, *Simonffy Emil* zen. eln., *Sinka Sándor* gymn. igazg., *Somogyi Pál* tanár, *Török Gábor* erdőmester, *Vecsey Imre* tanácsnok, dr. *Wolaffka Nándor* püspök, *Zádor Lajos* keresk. társ. eln., *Zoltay Lajos*.

A monografia bizottság elnökévé egyhangulag *Simonffy* Imre kir. tan. polgármester, alelnökévé: *Komlóssy Arthur* főjegyző és jegyzővé *Csóka Sámuel* elnöki titkár választott meg.

*Vende Aladár* ezután felsorolja ama fejezeteket, melyre a monografia kiterjeszkedik, melylyel egyidejűleg a bizottság kijelöli a helyi szerkesztő bizottság ama tagjait, a kik az egyes fejezetek megírására felkérendők lesznek. Es pedig:

1. **A város leírása:** Dr. *Csillag Samu* és *Vende Aladár* szerkesztik.

2. **A város története:** *Koncz Ákos* és *Zoltai Lajos*.

3. **Közigazgatás története és jelen szervezete:** *Vecsei Imre* tanácsnok és *Varga Károly* aljegyző.

4. **Társadalmi élet:** *Márk Endre* és *Roncsik Lajos*.

5. **Népszokások:** felkéretnek dr. *Kardos Albert* és *Péter Gábor*.

6. **Egyházak** című rovat megírásánál ev. ref. egyház történelmére vonatkozólag *Balogh Ferencz* és *Somogyi Pál* tanárok; a r. kath. egyház történelmére *Wolaffka Nándor* v. püspök, s ezzel kapcsolatosan a piarista rend történelmére *Cserhalmy József* rendfőnök; az ev. egyház történelmére *Materny Lajos* főesperes s az izr. hitközség történelmére *Krausz Vilmos* főrabbi és *Burger József* jegyző fognak felkéretni.

7. **A közoktatás ügye** fejezet megírásáért *Csánky Viktor* kir. tan. felügyelő és *Dóczy Imre* középiskolai felügyelő, *Gáresi Kálmán* tankerületi főigazgató és *Ferenczy Gyula*, dr. *Kovács Sándor*, *Fazekas Sándor*, dr. *Bartha Béla*, *Csiky Lajos*, *Kovács Lajos*, *Sinka Sándor*, dr. *Szántó Sámuel* kéretnek fel.

toknál, várva a szalmaözvegyitendő házi angyalt, ki rendesen duzzadtan, pirosan omlik a várakozó férj karjaiba.

De különben nemesak a házi fecskék fészekre való visszazállása jelzi az ősz kezdetét. Mikor a hidegebb szellő fujdogálni kezd s a távolból már megérkezett a hazaérkezést jelző utolsó levél, a szalmaözvegyek lehajtott fejjel kezdenek sétálgatni; este úgy tesznek, mintha nem akarnának a pohárhoz vagy a kártyához nyulni, elmondják még azt is, hogy házas életük alatt elszoktak tőle, nehogy még legénységben élő barátaik rápirítsanak véletlenül.

A fő egy szalmaözvegy vállán a feleség hazatérési idejének közeledtére mindig aggodalmasabb, mindig nehezebb lesz, mert a beszámolón dolgozik.

Könnyű lenne ez a szabad állapot, megszünte csak az évszak megváltozását jelentené, hanem az az asszony, aki szabadságot ad férjének, számon kéri tőle, hogy miképp, hogy mivel, hol, mikor és mely eszközök által töltötte el szalmaöz-

vegyi állapotát? Csak azért is megkérdezi, hogy őt ne vonják kérdőre.

Ő azonban mindent megirt és gyakran irt a cziczusnak, de mit csinált az özvegy cziczus, míg ő kéjelgett a tenger hullámaiban, Svájc balzsamos levegőjében, Tátra-Füreden, vagy Koritnyiczán. Ez a kérdések kérdése. És ezt a visszatérőnek meg kell vallani, mert különben rögtön visszakapja a görcsöket s a szalmaözvegyesség kárba vész.

Október elején, szeptember végén tehát hervadtan, megtörtén hajlanak le a fák lombjai, a szárazlevelek tova szállinganak a törzstől, hasonlóképpen lehajtja bánatos fejét a szalmaözvegyek csoportja is. A kedves sokszor már Püspök-Ladányon van s a beszámoló még sines készen.

A nyár szalmaözvegyei busan szoritnak kezét egymással szeptember végén és október elején s csak ily egyhangu szavakkal társalognak egymással?

— Meddig.

— Holnapig.

— Te?

— Elindult!

— Érkezik?

— Nemsokára!

— Servus!

— Pá!

Azután oly erősen és bensőleg szoritják meg egymás kezét, mintha örök utra mennének, pedig csak az a bajuk legfeljebb, hogy az anyósok is megérkeznek a feleségükkel.

Határozottan állithatom, — hogy Debreczenben szalmaözvegy alig ödög az aszfalton, — már pedig ha ilyen egy sem létezik a városban, akkor mérget vehet rá még a legjobb kalendárium-csináló is, hogy a kökényt már megcsipte a dér és a feleségek visszatértek azt a férjek arczaik kívül az is igazolja, hogy a lakás ablakai nyitvák s megkezdődött az őszi nagy takarítás,

Még eddig én is biztam a nyár tartósságában, de ma már csakugyan beismerem, hogy beállt az őszi idő, mert feleségem hazaérkezett! Legszebb is az őszi évszak!

8. *Irodalom és könyvtárak*: Vende Ernő budapesti tanár, a Monografia szerkesztőségének tagja és Ferenczy Gyula főiskolai tanár.

9. *Színház*: Géresi Kálmán.

10. *Zene*: Simonffy Emil.

11. *Törvénykezés: bűnügyi s morál statisztika*: dr. Simonffy Béla kir. ügyész, dr. Helle Károly, dr. Bacsoni Lajos jogtanár és dr. Tüdös János ügyvéd.

12. *Egészségügy*: dr. Sárváry Gyula t. főorvos, dr. Kenézy Gyula bábaképezdei tanár és dr. Körner Adolf tanácsnok.

13. *Mezőgazdaság, kertészet, szőlőművelés és állat tenyésztés*: Szücs Mihály, Kerpely Kálmán, Király Gyula, Szabó Lajos, Biró Pál.

14. *Erdészeti és Vadászat*: Török Gábor erdőmester és Bészler Lajos.

15. *Hortobágy és népe*: Király Gyula tanácsnok.

16. *Vasút, posta, táviró, telefon*: Csath Zsigmond és Lasz gallner Kálmán.

17. *Ipar és kereskedelem*: Dr. Király Ferencz orsz. képviselő, kamarai titkár, Grünvald József és Komlóssy Miklós.

18. *Pénz és hitelügy*: Dr. Szántó Sámuel, Gaszner Géza.

19. *Város nemesi családai*: K. Tóth Kálmán és dr. Kőrössy Kálmán.

Ezután a bizottság a munkában közlendő illusztrációkra nézve megbizta Simonffy Imre elnököt és Komlóssy Arthur alelnököt, hogy azokat irányítsák és e célra esetleg Aczél Géza főmérnököt, Bosznay István és Pálty József tanárok szakvéleményeit is vegyék igénybe.

Miután még a jegyzőkönyv hitelesítésére Sesztina Lajos és dr. Márk Endre urak kérték fel, elnök az ülést bezárta.

## Tulzások.

Debrecen, október 4.

A tizenkilencedik század utolsó déceniája sok furesaságot és sok perverzítást hozott magával abból a salakkal telt nagy mederből, melynek emberi gyarlóság a neve.

Az élvezetek által elpetyhüdt idegrendszer nem elégszik meg már ma egyszerű külbehátasos ingerekkel, hanem hajmeresztő dolgok után áhítozik.

Az a boldog kor, a mikor a nagy koresma helyiségében tanyát ütött közönséges gaukler, csepürágó és pántlikahuzó bamulatba ejtette az egész község közönségét, melynek soraiban ott láttuk a szolgabíró, doktort, (orvos) papot, bírót, jegyzőt, birtokost, szóval a község színe-javát, az már elbűnt. Mi még tapsoltunk a schvarecz künzlernek, a ki a plébános köcsögalapjából kivett egy kis bölesőt bábástól, noha előzőleg rántottát kavart belé; tapsoltunk és a könny is kiesordult a szemünkől a nevetéstől: mai napság azonban az iskolába járó kis fiam sem méltatná az ily művészt és művészetét a — megtekintésre.

Minket még magával ragadott a peleskei nótárius more pátriája, az Igmándi kis pap tragicomicus esete.

Csepreghy, Tóth, Kisfaludi, Katona stb. jeles szerzők tanulságos és mulattató, erkölcsnemesítő darabjait ki hallgatja meg, ki olvassa el?

Ezzel szemben mit tapasztalunk a szenzációt hajszoló czirkuszi és színházi előadásoknál? Azt, hogy úgy a czirkusz, mint a színház roskadásig megtelik.

Pedig alig lehet józan észszel és logikával megmagyarázni, hogy mi vonzó ereje is van ama nyakratörő és örületes produktióknak, melyszerint X meztelen lábbal tapossa egy hordóban az üvegcserepeket, Y pedig zsáktüvel rostává szurkálja a nyelvét és orezáját, Z csomószámra nyeldeszi a tüket, kavicsokat, agyagot akár a strucz madár?

Avagy mennyiben érdekelheti az a nagyvilág, hogy egy exaltált ember arra adja fejét, hogy feleségével tolókoosin bejárja az egész világot és ilyenképen tartja nászutazását? A 40 napos koplaló legalább az orvostudományt érdekelheti, de a biciklin is gyalogszerrel földet és világot bejáró egyén, a ki a biciklizésen és gyalogoláson kivüli, mi csodálatraméltót sem teszen, vajjon mennyiben érdekelheti az emberiséget?

Egy szabó podgyásként küldeti magát egyik országból a másikba és a komoly napi lapok hasábokat irnak róla; egy másik ember Berlinből Potsdámig kézen járva teszi meg az utat és a művelt Európa bámulja ezeket a bravurokat holott mindkettőt, a ládában utazót és a kézen járó inkább a megfigyelő osztályba kellene elhelyezni.

Trylbi hónapokon át lázban tartotta egész Európát és egy-egy színházban heteken át vonzott nagy közönséget.

Ugyan így vagyunk a szép irodalommal is.

A komoly, erkölcsnemesítő, lelket felvidítő, irodalmi becsesel bíró írott termékek ott dohosodnak a könyvkereskedők könyves polczán, míg a szenzációt hajhászó, ledér és idegesiklandozó regények és színművek sokszoros kiadást érnek el.

Jókai, Mikszáth, Gyulai, Agai, Dóczy, Beöthy, Tömörkény Benedek stb. jelesnél jelesebb művei felvágatlanul hevernek, míg az ugynevezett verizmus és naturalizmus szenny- és ponyvairodalom termékei kapósak.

Es vajjon hol keressük a hibát, talán a közönségben, a mely a selejtes után nyul, a mely a szenzációsat keresi és szereti?

Nem, és százszor nem! Az a közönség jó közönség és olyan az izlése, a milyenné nevelik, művelik, szoktatják.

A szerzők rontják az izlést és ugyan-csak ők fejleszthetik a jó izlést is.

Schiller, Goethe, Lessing, Sakespeare, Voltaire, Gutzkopf, Kisfaludi, Tóth Ede Csepreghy, Csiky, Katona, nem irtak erkölcsrontó darabokat, de neveltek egy műizlése publikumot.

Csak azon írók és álművészek, akiknél a művészeti véna hiányzik, az igyekszik fogyatékoságát szenzáció hajhászással takargatni.

Az igazi művészet nem jár kurta szoknyában és nem tánczol kankánt.

Ma a közönség is sokkal járulhat hozzá, hogy a jó és szép meg műizlés ne legyen számüzve színházainkból, könyves polczainkról, ha elfordul a talmi művészettől és nem pártolja azt.

Kúthy Zsigmond.

## Széchenyi pasa és a debreczeni dalárda.

A debreczeni dalegylet abból az alkalomból kifolyólag, hogy a Konstantinápolyba történt kirándulásuk alkalmával az ott lakó Széchenyi pasa hazánkfia a legszívesebb készséggel közbenjárt a dalegylet utjának minél sikerültebbé tételében, megleghangu köszönőlevelet intézett a pasához, melyben hálásan megköszönik nagybecsű közbenjárását.

E köszönőlevélre Széchenyi pasa a következő levelet intézte Márk Endréhez, mint a dalegylet elnökéhez:

Konstantinápoly, szept. 28.

Tisztelt Elnök ur!

Igen megörültem becses levelének, fölkérem tisztelt Elnök Urat, legyen oly szíves a debreczeni dalegylet igazgató választmányának személyem iránti oly kedves figyelmeért leghálás és legforróbb köszönetemet átszarmaztatni; rendkívül meg-

tisztelve érzem magamat, hogy a debreczeni dalegylet konstantinápolyi oly sikeres kirándulása alkalmával csekély erőmhöz képest szintén közreműködhettem; migcsak élek mindenkor legkedvesebben fogok visszaemlékezni azon szép kedves napokra, midőn tisztelt Elnök urral és a többi tag urakkal néhány órát együtt tölthettem és kezet szorithattam. Honfui üdvözléssel nagyrabecsülésem kifejezésével magyar szívvvel maradok tisztelt Elnök urnak a „Szózat“ dalára gondolva tisztelő örök hive

Széchenyi basa,

Ő Császári Felsője a Szultán hadsegéde, altábornagy, az ottomán tüzoltó ezred főparancsnoka.

## A Dreyfus-ügy.

Páris, október 4.

A Libre Parole szerint Morel ezredes, a Dreyfus felett ítélt haditörvényszék elnöke, egyik munkatársa előtt így nyilatkozott:

— Nem mondhatok el semmit sem a titkos okmányokról; csak annyit mondhatok, hogy alig bírtam a halálbüntetést megakadályozni. Ebből láthatja, hogy a bírák mennyire voltak a bűnösségéről meggyőződve.

Páris, október 4.

A Dreyfus-pör revízióját ellenző lapok örülnek a tegnapi napnak, a melyen — a mint ők mondják — a lakosság tulyomó többsége tiltakozott azok ellen, a kik a hadsereget támadják. A Petit Journal és a Gaulois azt mondja, hogy ez Deroulé-nek és a bazafias ligának az érdeme. Más Dreyfus-ellenes lapok nyugalomra intik a lakosságot, azzal a figyelmeztetéssel, hogy e fajta izgatás nem mozdítja elő a kérdés megoldását. — A revíziót pártoló lapok azt mondják, hogy tegnap a klerikalizmus és a reakció szövetkezését látták és szemrehányást tesznek a kormánynak a gyűlés rendezőinek letartóztatásáért. A Petite Republique azt mondja, hogy ezzel az eszközzel nem lehet az izgatottságot lecsillapítani. A szociálistáknak szervezkedniök kell, hogy a köztársaságot és a szociálistust megvédjék.

A Rappel a felelősséget egészen Déroulé-ra és hiveire háritja, mivel-hogy közbenjárásukkal a kormányt komolyabb rendzavarások meggátlása céljából beavatkozásra kényszerítették. A Fronde-fentartással közli, hogy szombaton parancsot adtak ki Esterházy elővezetésére. A Matin tudósítója beszélgetést folytatott Strong angol újságíróval Esterházy leleplezéseiről. Strong állítása szerint Esterházy hangsúlyozta, hogy a borderónak a lapokban közölt másolatai nem az eredeti nyomán készültek, a mely körülmény lehetővé tette neki, hogy a haditörvényszék előtt a szerzőségeit tagadja. Esterházy bizonyos okiratokat maga készítet, a melyeket azután nálánál sokkal magasabb állású személyek felhasználtak. Éveken át tagja voltam a vezérkarnak — mondotta egyebek között — és senki sem ismeri jobban a Dreyfus ügy titkait, mint én.

## Előfizetési felhívás.

**A Debreczeni Ellenőr,** mely huszonöt év óta szolgálja lankadatlan buzgósággal a liberális-izmus ügyét és egy pillanatra sem tért le arról az utról, mely az igazi szabadelvűség útja, a jövőben is ezen a mesgyén halad, mert tudja, hogy csakis a szabadelvű eszmék szeretete teheti nagygyá hazánkat és nemzetünket.

Huszonöt éves mult van a hátunk mögött s az a zászló, melyet huszonöt év előtt felvettünk, most is oly tiszta, mint akkor, midőn azt lapunk megindításakor kibontottuk.

És most, midőn ez új évnyegyedben lapunk tisztelt olvasóközönségét arra kérjük, hogy becsületes munkánkban szellemi és anyagi támogatásban részesítsen, egyben ígérjük, hogy a modern hírlapírás minden szellemi erejével és technikai eszközével arra fogunk törekedni, hogy olvasóink pártolását meghálálhassuk.

Tudjuk és érezzük, hogy a jó lap szerkesztéséhez nem elég egy szerkesztőség ereje, a közönség jóakaratu támogatása föltétlenül szükséges. Ezt kérjük mi továbbra is a mi jó közönségünkötől, mely lapunkat immár huszonöt év óta tünteti ki bizalmával és szeretetével.

Ezért mi viszont elkövetjük a tőlünk telhetőt. Komoly, tárgyilagos közleményeinkből ki van zárva minden, ami arra szolgálna, hogy a valóság rovására pillanatnyi feltűnést okozzon. Irodalmi színvonalon álló czikkeinkben és tudósításainkban a szépet az igazat, a jót keressük, de gondoskodunk arról, hogy úgy sürgöny, mint helybeli hireink kielégítsék az igényeket.

## NAPI HIREK.

— **Értesítés.** Debreczen szab. királyi város törvényhatósági bizottságának 1898. szeptember 29 és 30 án tartott közgyűlésében hozott határozatokhoz képest a városi tanács által ezennel közhírré tétetik, miszerint:

1. A sertésvásártér kibővítésére szükséges területek megszerzése felett;

2. A lovassági laktanya telepéhez pótlólag szükségessé vált területek megszerzése és a laktanya elhelyezése miatt feleslegessé vált területek elidegenítése felett;

3. A Csapó utcai 3177. sorszámu ugynevezett Csürhész ház elidegenítése felett;

4. Az Ispotály-utcai 19. sorszámu pusztatelek elidegenítése felett a törvény által megkívánt névszerinti szavazás az 1898. évi október hó 12-dik napján d. e. 10 órakor tartandó rendkívüli közgyűlés napirendjére tüzetett ki.

— **Az adó felszólamlási bizottság ülése.** A vármegyei adófelszólamlási bizottság ma délelőtt Karap Mór elnökle mellett a vármegyei háza magytermében ülést tartott.

— **Az általános csatornázás.** A belügyminiszter tegnap hosszú leiratot intézett a városhoz a mult évi november 25-dikén hozott azon közgyűlési határozatra vonatkozólag, a melylyel a város azt az általános csatorna hálózatot a Ziehermann mérnök által 1877-ben készített tervek szerint 10 év alatt kiépíteni rendelte s a költségekre 50 év alatt törlesztendő 700 ezer forintos kölcsönt szavazott meg. A miniszter ezen határozatot azon feltevésben, hogy ezen 10 év alatt előreláthatólag az általános vízvezeték is kiépül, elvben jóváhagyta.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Debreczen város közigazgatási bizottsága szerdán délután tartja rendes havi ülését a városháza nagytanácsstermében.

— **Színészházasság.** A debreczeni színtársulat két tehetséges, fiatal tagja Serfőzy Zseui és Rubos Arpád folyó hó 8-án kötnek házasságot.

— **Debreczen város legtöbb adófizetői.** (Folytatás és vége.) A \*-gal jelöltek adója kétszeresen van számítva:

Balogh István birtokos 878.55, Kéki Sándor birtokos 868.36, Jakabovics Aladár kereskedő 856.45, Dr. Berger Andor ügyvéd 852.74\*, Nemes Kálmán ügyvéd 844.20\*, Zádor Lajos kereskedő 843.48\*, Harsányi János birtokos 834.41, Győry Kálmán mérnök 829.30\*, Moricz Ferencz hentes 828.69, Dr. Csikos Sándor orvos 803.92\*, Jóna István birtokos 790.23, Weichinger Károly kávéház tulajdonos 789.36, Benyács Emil kereskedő 788.36\*, Aron Jenő kereskedő 786.43\*, Szép József birtokos 784.67, Steinberger Gyula mérnök 768\*, Szabó Antal ügyvéd 757.38\*, ifj. Kertész István birtokos 751.50, Hochfelder Jakab keresk. ügynök 750.62, Tóth István építész 745.94, Polgári Bálint birtokos 740.57, Szikszay Gyula fürdőtulajdonos 736.69, Erber Vilmos kereskedő 730.54\*, dr. Szentpály Béni orvos 717.82\*, dr. Kola János ügyvéd 707.10\*, Fried Leó bérlő 705.70, Fried Dániel bérlő 705.70, Vecsey Viktor gyógyszerész 696.92\*, Kerekes Géza birtokos 690.39, Jóna János birtokos 689.05, Stark Márton kereskedő 670.43, Pásztor János birtokos 658.16, Moinár Mihály birtokos 647.97, Szilágyi Imre ügyvéd 643.92\*, Goldblat Jakab gőzmalmos 643.86, Mayer Emil malomigazgató 641.18\*, Szentesi János mészáros 630.12, Harsányi István birtokos 625.02, Liedermann Mihály kereskedő 613.42, Falk Lajos kereskedő 605.70\*, K. Vértessy István birtokos 594.60, Knoll Rudolf birtokos 593.31, Szikszay Albert birtokos 591.31, Kiss Mihály birtokos 586.64, Jeney Miklós rendőrfogalmazó 584.42, dr. Tüdős János ügyvéd 584.32\*. Pótiagok: Simonffy Emil birtokos 580.06, Birinyi János birtokos 579.52, Fancsovics Jenő birtokos 577.09, Varga Károly kereskedő 572.05, Tóth József birtokos 565.38, Bauer Ignác gyáros 563.78\*, Lukács Armin kereskedő 563.78, Könyves Tóth Kálmán lelkész 563.28\*, Kertész István birtokos 562.73, Weinberger Lajos kereskedő 558.94, Gebauer Károly gyáros 553.51, Mihalovics István gyógyszerész 551\*, Stern József gyáros 542.02, Donogán István kereskedő 542, Szabó Mihály hentes 541.82

— **Eljegyzés.** G. Nagy Ferencz hajdusoboszlói gyógyszerész eljegyezte Maller Ilonka kisasszonyt Mindszentről.

— **Zár alól feloldott város.** Karczag városát a zár alól feloldották. A feloldásról ma értesítették a debreczeni rendőrséget.

— **Az adófizető közönség figyelmébe.** Folyó évi október hó 5-én és 6-án, azaz szerdán és csütörtökön surolás és takarítás miatt az adópénztár és adókövető hivatalok zárva lesznek.

— **Dankó Pista legújabb nótája.** A zseniális dalszerző, a szegedi nótafa legközelebb lapunk főmunkatársa, Szini Péternek egy csinos népdalát megzenésítette, mely legközelebb megjelenik egy fővárosi zeneműkereskedőnek kiadásában.

— **Amerikai lovak Debreczenben.** Mulatságos esetről beszélnek a városban. Egy debreczeni urnak az volt a legforróbb vágya, hogy az ő könnyű kocsiját két amerikai ló röpitse a város utcáin. A kupeczek váltig biztatták, hogy jó futó lovakat vásárolhat a debreczeni lóvásáron is.

— **Paraszt lovak nem kellenek,** — szölt a birtokos fitymálva.

És megbizta az egyik kupeczet, hogy hozasson neki Amerikából két lovat. A két ló egy szép napon Hamburgból hosszú vasuti és valószínűleg megelőzőleg hosszú tengeri utazás után, bevonult a debreczeni istállóba. E diadalmas bevonulás után eljöttek a jó barátok és a jó szomszédok is megnézni a hires két tálost, amely után ötezer ropogós magyar forint sirt. Mikor a szomszédok meglátták a két lovat, elálmétkodtak:

— Ezek amerikai lovak . . .

— Amerikaiak.

— Már pedig olyanok, mintha svábok volnának.

— Már miért volnának olyanok?

— Hát csak azért, mert hosszú, nagy fülűek és nagy lábúak.

A debreczeni ur elsápadt. Az ám, most jut eszébe, hogy a képek az amerikai lovakat könnyű lábúaknak és vékony fülűeknek tüntetik föl. Nem tudott többé megszabadulni a kételytől, hogy becsapták és csakugyan némi utánjárás után kiderült, hogy a két tálos „bölcsojét nem a Mac Kinley ur hazájában ringatták“, hanem hazai földön, odalent a Bánátban. Egy eselszövő kupecz az alig 300 forint értékű két lóval megjáratta Hamburgot, hogy amerikai lovak gyanánt hozathassa haza és drágábban adhassa el. A terve sikerült is. Az amerikai lovak, a melyek most bánáti lovakká vannak deklarálva, zab helyett ismét csak szénát ropogatnak és a cukor sem jár ki nekik mindennap.

— **Eirepült ablak.** A Hatvan- és Piac-utcai járason az éjjel egy helyéről csodálatos módon lerepült ablakot talált a rendőr. Az ablak fehérre festett, kétablaku külső ablak. Tulajdonosa a központi rendőrségnél átveheti. Jó volna különben megtalálni a nyitját, hogy miképen tudnak az érzékekkel nem bíró ablakok helyükből lerepülni.?!

— **Hajduvármegye legtöbb adófizetői.** (Folytatás.) A \*-gal jelöltek adója kétszeresen van számítva:

Reszegi László birtokos, Nánás 562.05, Cseh Béla kereskedő, Böszörmény, 559.36, Dr. Király István orvos, Bieske, 552.58\*, Schönfeld Gábor bérlő, Nádudvar 545.40, Ifj. Makai János birtokos, Szoboszló 541.85, Soós János birtokos, Szoboszló 539.46, Csapó István birtokos, Földes 535.57, Szekeres János birtokos, Egyek 586.32, G. Tóth Mihály birtokos, Szoboszló 521.78, Kovács Antal birtokos, Nánás 503.46\*, Horváth Kálmán gyógyszerész, Kaba 500.36\*, Márton Gábor birtokos, Szoboszló 497.03, Demjén Lajos birtokos, Nádudvar 490.74, Mogi János tanár, Böszörmény 468.36\*, Weisz Ignác bérlő

Nádudvar 466.50, Bleyer Mór bérlő, Tég-lás 468.35, Kalocsay Gusztáv lelkész, Szoboszló 463.80\*, Neuman Sámuel keres-hedő, Szoboszló 463.73, Malatinszky Kál-mán gyógyszerész, Szoboszló 463.39\*, Wóhl Adolf bérlő, Hadház 460.78, ifj. Fazekas Gábor birtokos, Bősörmény 460.32, Kun Ferencz birtokos, Nádudvar 459.62, Fekete Gy. Gábor birtokos, Bősörmény 458.54, Soltész László lelkész, Szoboszló 457.30. (Folyt. köv.)

— **Az adóhivatalban.** Cselédféle, szurtos öltözötü férfiú támit be az adóhivatalba. Alá-zatosan köszön s idegesen morzsolgatja kezé-ben zsirtól kitarkult kalapját.

— Mit akar? kérdezi egyik tisztviselő.

— Alássan jelentem: adót fizetni jöttem volna.

— Micsoda adót?

— Azt már én nem tudom.

— Hát kiért akar fizetni?

— Azt se tudom!

— Hát ha nem tudja, akkor menjen a városházához! — utasította a tisztviselő jóin-dulatulag.

— **Ez is specialista.** Tegnap dél-után a színház előtt megszólítanak egy hordárt.

— Az esti vonathoz vigye ki a kofferemet.

— Nem lehet kérem alássan, speczi-alista vagyok — virágcsokrokban és szerelmes levelekben.

— **A pékműhelyek ellenőrzése.** A belügy-miniszter a pékműhelyek és általában a kenyeret és hasonló tápszereket árusító üzletek tisztántartásának ellenőrzése czéljából a kö-vetkező körrendeletet intézte a törvényható-ságokhoz: Egészségügyi szakközegeim je-lentéséből s számos oldalról fölhangzó pana-szokból arról értesültem, hogy egyes sütő-műhelyekben, ugyszintén kenyeret s hasonló tápézereket árusító üzletekben a tisztaság s az egészségügy szempontja figyelmen kívül hagyatnak. Minthogy ezáltal jelentékeny köz-egészségügyi érdeket látok veszélyeztetve, felhívom a törvényhatóságot, intézkedjék, hogy a törvényhatóság területén a sütőműhe-lyek s kenyérműhelyek árusító üzletek fölött a hatóságok rendszeres felügyeletet gyako-roljanak s az 1875. évi XIV. t.-cz. 3-ik §-ában foglalt rendelkezéshez képest, panasz be-várása nélkül, megfelelő, időnkint tartott be-ható szemlékkel s vizsgálatokkal szerezzenek meggyőződést az említett műhelyek s üzletek állapotáról. — Ezen egészségrendőri vizsgá-latok számát és eredményét az egészségügyi évi jelentés összeállítása alkalmából az ezen jelentéshez előírt minta műhelyek rovatában külön megjelölve tüntesse fel.

— **Egy népellenesség.** Mindazok a hát-rányok, a melyeket az oly sok családban divatozó, rendszeres babkávélvezet okoz s az egészségre, különösen pedig az ideg-és szív működésre károsan hatnak, hir-neves orvosok és egészségtanárok által ma már oly meggyőzőleg kimutattak, hogy azt mindenki saját maga meg-figyelheti és megállapíthatja. Ezek a hát-rányok, a mint épen az utolsó években szerzett tapasztalatok tanítják, gyakran az idegrendszer teljes megrongálásáig, szivbénulásáig (szélhűdés) stb. fokozód-nak s azért méltán nevezhetjük a szó-szoros értelmében „népellenesség“-nek, ki-vált hogy sok milliót visz ki évente a külföldre. Az a háziasszony, a ki a mos-tani olcsóbb árak által elcsábítva még több babkávét fogyaszt mint azelőtt, abban a jóhiszeműségben, hogy egy jobb regge-lit készíthet, kétszeresen csalódik. A bab-kávét egymagában véve kétséges élvezet, a mely csak a divat által vált szokássá. Adjunk valakinek babkávét, a ki azt még soha sem itta, annak az bizonyára

nem fog ízleni, a mint ezt a kis gyer-mekeknél eléggé gyakran észlelhetjük. Nem volna-e már elérkezett ideje annak, hogy ezen a szokáson változtassunk? a mit oly olcsón és kényelmesen megtehet-nők. A családok százezrei megváltoztat-ták már e szokást a saját és övéik jóvol-táért és háztartásukba bevezették a Kat-reiner-féle malátakávét, a mely részint mint legjobb pótkávét szolgál a babkávé-hoz, mert annak káros hatását enyhíti, részint pedig, egészségi szempontból, tisztán, is élveztetik. A mi tehát oly sok családban tartós eredményként eléretett, miért ne történhetne az minden család javára? Sajnos, hogy ebben a tekintet-ben is a speculáció garázdálkodik kevésbé értékes utánzatokkal. Gyakran voltunk már abban a helyzetben, hogy erre óva inthettünk mindenkit s ezen intésünk kö-vetkezménye az lett, hogy minden házi-asszony a bevásárlásnál gondosan ügyel is arra, hogy csakis eredeti csomagokat vegyen, a melyek a Kathreiner nevet és Kneipp páter arczképét védjegyül vise-lik. Csakis az elővigyázat által lehetünk biztosak valódi Kathreiner-féle maláta-kávét szerezhetni, a mely a babkávét izét és zamatját bírja és ezáltal egyedül felel meg azon várákozásnak, a melyet egy hasznos és izletes maláta kávéval méltán megkövetelhetünk.

— **x Színház után** mindenkor friss választé-kes vacsora a Dréher söresarnok ujonnan átalakított téli udvarkert éttermében.

— **x Kiadó lakás.** Folyó évi november 1 től Batthyányi-utca 5. szám alatt egy nagyobb utcai lakás kiadó. Értekezhetni ugyanott.

— **x Egy világos nagy szoba** és egy két szobából álló garçon lakás a főtéren azonnal kiadó. Ugyanott egy jócsaládból való fiú tanulóul felvétetik. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

### Gyászrovat.

— **† Elhunyt kereskedő.** Városunk egyik szorgalmas s régi kereskedőjének elhunytáról értesülünk. *Havas* József fűszer- és czukorkereskedő hosszas betegeskedés után Budapesten meghalt. Özvegye és két kis árvája siratja az elhunytat.

— **† A szintársulat gyásza.** Alig vonult be a szintársulat városunkba, már is gyásza van. *Csatár* Győző társulati titkár kedves, három éves leánykája, Erzsike tegnap elhunyt. Temetése ma délután 5 órakor lesz. A társulat testületileg vesz részt a temetésen s az elhunyt ravatalára koszorút helyez.

## SZÍNHÁZ.

— **\* Heti műsor.** Csütörtökön „Aszalai uram leányai.“ (A bérlet.) Pénteken „Fer-reol.“ (B bérlet.) Szombaton „Szókimondó asszonyosság.“ (C bérlet.) Vasárnap délután „Peleskei nótárius“; este „Háromláb kapitány.“

— **\* Színészeti kiállítás.** Römer Simon a színészeti kiállítás czéljára szerkesztő-ségünkbe *Blaha* Lujának abból az időből való arczképét küldte be, mi-kor Debreczenben mint kezdő színész első férjének *Blaha* karnagnak meny-asszonya volt. A kép viruló szépségű ifju leányt ábrázol, kinek arczán a sze-relem boldogsága ragyog. A képet át-adjuk *Komlóssy* Arthur főjegyzőnek.

— **\* Színészet a szomszédban.** Hajdu-Bősörmény városában a téli idény alatt *Fekete* Miksa színigazgató fog működni 26 tagból álló szintársulatával. A társu-lat jelenleg Hajdu-Nánáson működik, majd Szalkára megy s onnan vonul Hajdu-Bősörménybe. A szintársulat a Beregszászi-féle termet kapta meg.

— **\* Nem lesz városi zenekar.** Emlitet-tük, hogy *Komjáthy* János színigazgató a katonazenekar helyett állandó városi zenekart akart szervezni. Mint most érte-sülünk városi zenekar nem lesz. Külön-böző okok és akadályok jöttek közbe, a melyek meghiusították a zenekar vég-leges szervezését. *Komjáthy* János szín-igazgató a szerződést már újból megkö-tötte a katonazenekarral s ismét csak katonazene fog játszani a színházban.

## Törvénytörés.

— **\* Százilenzeg évi fogságra** ítélte az olaszországi modenai törvénytörés Lupo Salvatore ottani ügyvédet. Ez a derék ur ugyanis évek hosszú sora óta csapta be klienseit, a birói eljárást pedig azzal za-varta és bonyolította, hogy minden kép-zelhető periratot, itéletet, az elnök és a bírák, az ügyész és az irnok aláírásait oly ügyesen utánozta és hamisította, hogy az illetők valódiaknak fogadták el azo-kat. Hogy a család még tökéletesebb legyen, mindig tudott oly alkalmas pillanatot találni, hogy hamisítványait a valódi hivatalos pecséttel látta el. Végre is kisült minden és a tárgyalásnál nem kevesebb, mint 73 esetet bizonyított-ra. Az olasz törvények szerint a leg-kisebb büntetés minden ilyen delik-vensre 3 évi fogság és az első esetben ezt mérte rá a bíróság. A többi 72 eset-nél a bíróság könyörületes volt és a mi-nimális büntetésnek csak a felét alkalmazta, tehát 18 hónapot mért minden egyes esetre, összesen 108+3=111 esz-tendő, mert az egyszerű minimumot, 219 évet, mégis tulkevénynek tartották.

— **\* Elítélt kereskedők.** A debreczeni tör-vényszék bukás büntetéseért a tulnyomó enyhítő körülmények figyelembevételével *Kubinyi* Lajost 50 frt, *Schirt* Farkast pedig 80 frt pénzbüntetésre ítélte.

— **\* Végtagyalások.** A debreczeni tör-vényszék büntető tanácsa a következő bűnügyeket tárgyalja:

— **Október 5.** Dien László tüzvészoko-zás, Báncs Sándor és társai lopás.

— **Október 6.** Oláh József rágalmazás vétsége, Marócz Béla lopás, Kiss Zsófia lopás, özvegy Magyar Sámuel lopás. — Itélet hirdetések.

— **Október 7.** Szilágyi Mihály gondat-lanságból elkövetett súlyos testisértés, Lénárt János és társa súlyos testisértés.

## TÁVIRATOK.

— *A Debreczeni Ellenőr* saját tudósítójától. —

### Tüntetés az Egyetemen.

— **Budapest,** október 4. Timon Ákos egyetemi tanár mai előadásán zajos tün-tetés volt. A tanárt nem engedték szóhoz jutni, dacára annak, hogy erélyes ellen-tüntetés is hangzott fel és sokan éljenez-ték Timont. Ez azonban nem hallgattatta el a tüntetőket és Timon nem tarthatta meg előadását. A tüntetés oka, hogy Timon hallgatói számára nem akar tan-könyvet írni.

### Uj főispán.

— **Budapest,** október 4. *Pogány* Károly orsz. képviselőt, mint értesülünk, Krassó-Szörényvármegye főispánjává nevezik ki. Kineveztetését a hivatalos lap legköze-lebbi száma közli.

### A volt rendőrfelügyelő rabságban.

— **Budapest,** október 4. Irinyi Zoltán volt rendőrfelügyelő, mint emlékezetes, a postatakarékpénztárt nagyobb összeg erejéig megkárosította. Végérvényesen öt évre ítelték, elvitték Lipótvárra és ott a

fogház kötélverő osztályában alkalmazták. Jó viseletéért e hó 15-én feltételes szabadságra bocsátják.

### Gyilkosság a vasúton.

Budapest, október 4. Az éjjel az antrodoezói pályaudvaron a Rómából jövő vonatnak egy másodosztályú kocsiában meggyilkolva találtak egy körülbelül harmincz esztendőst. A halottnak két törzsúrás volt a fején és a nyakán. Az eset nyilvánvalóan rablógyilkosság, mert a meggyilkolt ember arany óraláncza el volt szakítva és pénztárczája üres volt. A holttest mellett megtalálták azt a tört is, amelylyel a gyilkosságot elkövették.

### Áradások Olaszországban.

Budapest, okt. 3. A három napon át tartott szakadó eső következtében a folyók és hegyi folyamok megáradtak és nagy károkat okoztak. A cuneo-limonei vasút hidját és a cuneo-turini fővonal egyik hidját lerombolta az ár. Sok vonalon megszakadt a közlekedés. A vonatok nagy késéssel közlekednek.

### A Dreyfus-ügy.

Budapest, október 4. A „Capitale” szerint Paty du Clam ezredes csütörtökön egy római fogadóba szállt, a hol de Beel grófnak iratkozott be. Néhány barátjával és egy francia újságíróval beszélgetett, szombaton pedig Nápolyba utazott.

### Zavarok Kinában.

Budapest, október 4. Kinai forrásból származó hírek szerint Li Hung-Csangot újra visszahelyezték minden hivatalába. A felkelés északon mindinkább terjed. Az orosz kormányt komolyan aggasztja a mandzsuri vasút építésének biztonsága és Pekingben barátságos tanácsokat adott a zavargásokkal szemben való erélyesebb fellépésre.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Pekingből: A tegnapi holdünnepen részeg emberek sárral dobáltak néhány európai. Az orosz követ egy szakasz kozákokat kért Port-Arthurból és 25 angol tengerész-katonát Vej-Gaj-Vejből.

A Daily Telegraphnak azt jelentik Sanghaiból, hogy egy odaérkezett, kinai forrásból eredő távirat szerint Jumane, a fölkelők vezére bevette Csung-King városát.

## Az én második fejem.

Debreczen, október 3.

Az éjszaka irtózatossá álmodtam.

Ugy éreztem magam álmodban, mintha én volnék a kétféjű sas emberkiadásban.

Egy barátomnak a feje odanőtt a válamhoz és egy hosszú éjszaka gyötrő álmod alatt két azaz két fejem volt.

Iszonyu volt ez az álom. Kilelt belé a hideg és végül is kiestem miatta az ágyamból és nagyon megütöttem a földet.

Minden álomban van egy szemernyi valószínűség, hát ebben is volt.

Vacsora után ugyanis egy barátommal sakkoztam.

Mikor a harmadik parthit is megnyertem, azt mondja az én barátom:

— Te, játszunk még egy parthit.

— Jó.

— Hanem arra a fejemet teszem, hogy megnyerem.

— Jó.

Belékezdünk a sakk-parthieba, és miközben annyi megfontolás után, amennyi elég volna egy életpálya választáshoz: jobbra-balra tologattuk a köveket, az én jóbarátom egyre ismételtette ezt a frázist:

— Hanem erre a fejemet teszem, hogy megnyerem.

Itt egy kis gondolat-kirándulást kell tennem.

Eszembe jut Nádainak, a nemzeti színház kitünő művészenek egy a télen bohémkörben bemutatott pompás humoros tanulmánya. Ezt így mondta el a művész!

— A Pannóniában sokszor nézem unalmamban a sakkozót. Én magam nem igen játszom sakkot és ha rávisz az unalom, hogy odaüljek egy sakkozó háta mögé, akkor inkább a játszókat, mint a játékot tanulmányozom. Egy érdekes megfigyelést tettem is a játékosokon. A játékba mélyedt emberek olyanok, mint a fonográf. Kisértse meg bárki, kezdjen egy ismert dalt zümmögni egy sakki mellett, mikor az játszik és biztosra veheti, hogy utána zümmögi a dalt önkéntelenül. Ez magábanvéve is eléggé komikus valami, hogy én egy emberrel órák hosszáig azt zümmögtesse, ami nekem tetszik, hát még ha bárgyu szavakat gyártunk bele a dalba szövegnek. Én például a Pannóniában délután két órán keresztül ezt a hülyeséget suggeráltam egy urra, a „Körösi lány” dallamára:

Vigyázzon a lóra, lóra,  
Hej a lóra  
Hej a lóra  
Jaj, jaj, jaj,  
Az a az a ló  
Az a az a  
Az a az a  
Az a az a  
Ló.

Fujta a szerencsétlen ezt a hülyeséget szakadatlanul. Ha aztán a fáradságtól egy percze elhallgatott, elég volt ennyit dudolnom:

Jaj, jaj, jaj,  
Az a az a ló

és ő majd szomorú, majd vig arcczal (aszerint, amilyen kilátásai voltak a nyeresre) tovább fujta:

Az a az a  
Az a az a  
Az a az a  
Ló.

Ehez hozzá kell még képzelni a Nádai utolérhetlen munkáját és akkor az ember egy hétig kaczaghat ezen a pompás művészöleten.

De térjünk vissza oda, ahonnan kirándultunk.

Tehát barátom és én sakkoztunk és mert egy-kétszer a játék elején kijelentette, hogy a fejét ideadja, ha azt a játszmát elveszti, ez a mondas annyira a fülében maradt, hogy ismeretlen opera-áriák szövegére egyre csak azt dudolta:

Le hagyom vágni  
Le hagyom vágni  
Le hagyom vágni  
A fejemet.  
Ha ezt a parthit  
Ha ezt a parthit,  
Ha ezt a parthit,  
Megnyerem.

És megnyertem azt a parthit, vagyis elnyertem a barátom fejét.

Egyideig eltréfálkoztunk ezen. Emlegettük, hogy nekem most két fejem van és hogy a pajtásom most fejletlen, stb. stb. Aztán elalmosodtunk és mindketten hazatértünk.

Nekem egyre a fülemben volt még az az ostoba hangzavar, hogy:

Le hagyom vágni  
Le hagyom vágni  
Stb.

Szokatlanul gyorsan elaludtam. Persze, a barátom zümmögése hipnotizált. Elaludtam és álmodtam. Két fejem volt. Iszonyu. Minden nap két tiszta gallért kellett felvennem, ami egy hónapban kétszeres mosási költséget jelentett. Mind a két fejemet abonálnom

kellett a borbélynál nyíratásra és borotválásra stb. stb.

Ezek azonban csak apró kellemetlenségek voltak, amik ugyan nekem rosszul estek, de a fejeim azért jó barátságban voltak egymással.

Egyszer azonban a bal fejemnek bajszánőtt. A jobb, hasztalan kenegette mindenféle pomádéval, annak egy szőreszála sem volt. Ezen aztán összeveszték. Az egyik fejem butának nevezte a másikat, egyik fejem betörte a másikat, mire én az ágy alatt felébredtem.

**Morál:** Emberek, elégedjétek meg egy fejjel, mert néha egy fej is sok. Mutatja az *Asbóth János* példája.

## VIDÉK.

**Mikor a rab hazajön.** Még szomorubb az a sorstragédia, a melyet mezőberényi tudósítónk ír meg nekünk, mint az, amelyet Csepregly dolgozott fel a „Sárga csikó”-ban az ersz Csorba Marcziról, a ki tizenötévi raboskodása alatt folyton az otthont áhítja, aztán nagy boldogtalanságra ér haza. Harmati János a gyulai törvényszék börtönében raboskodott, alig várva a szabadulási óráját. Sokszor tévedt haza gondolata és képzelete előtt megjelent a hitvese, a mint siratja. A feleségének pedig volt is eszébe. Míg a férje a vármegyeház börtönében ült, egy szép legény vallomását hallgatta meg és a hitvesi fogadalmáról megfeledezett menyecske nagy szerelemre gyuladt iránta. Vigan is éltek világot, csak akkor keseredett el az asszony, midőn már letelőben volt a férjére mért büntetés. Minél inkább következett a viszontlátás pillanata, annál jobban mardosta a lelkiismerete. Ez és a szerelme aztán halálba kergette. Gyufaoldatot ivott és mire észrevették, kiszervenedett.

## Vegyes.

**Szibériai kép.** Borzalmas esetről ad hirt a „Szibirszy Vjesztnik” Zserdovka faluból, a jakutszki kormányzóságból. Egy csapat száműzöttet kísért nagy katonai segítséggel az alexándrowszki fogházból Poserba kapitány. Mikor a szomorú menet Zserdovkába ért, a kiéhezett és szomjas emberek nekiestek a falubeli kofáknak, a kik enni- és innivalókat kínálgattak nekik. Poserba rájuk parancsolt, hogy rögtön menjenek a fogházudvarba amikor látta, hogy néhányan ellenkeznek, elkergette a kofákat, a foglyok nagyrésze bement az udvarba, a renitensek azonban vonakodtak, sőt egyikük oda is ugrott a tiszthez és esunyául összeszidta. Poserba megparancsolta katonáinak, hogy a lázongót különítsék el a többi fogolytól. A katonák megragadták a legényt, aki azonban még akkor sem hallgatott el.

— Lelővették, ha be nem fogod a szádat! kiáltá a tiszte.

— Valamennyiünket nem lövethetsz agyon! Felelt a fogoly és feleletét kemény káromkodással toldotta meg. Erre a kapitány megparancsolta, hogy lőjék le.

— Lőjjetek! ordította a fogoly kétségbeesve. De én nem mozdulok el innét!

— Menjete el mellőle, szólta a tiszte a többi fogjognak.

Alig, hogy félre ugrottak, kilencz lövés hangzott el s a halálraítelt élettelennül terült végig a hóban.

De nemcsak ezt az egyet érték a golyók, hanem egy másikat is, akinek az uton elfagyott a lába és nem tudott jókor félreugrani. A vértől megrészegedett tiszte erre újabb lövést parancsolt és egy harmadik fogoly is összeesett. A három megölt ember közül csak kettő halt meg rögtön. A másik kettőt visszaakarták vinni

Alexandrovszkba, a kórházba, de ezek már utközben meghaltak. A zserdovkai posta irtoka, aki szemtanuja volt ennek a rettenetes jelenetnek, nagy kerülő uton jutathatta csak a hírt az említett ujsághoz. Poserbáról ujabban az a hír jött, hogy utközben megőrült. Meglehet, hogy már a vérengzés elkövetésekor is őrült volt.

## Irodalom és művészet.

\* A „Zenélő Magyarország” zongora és hegedű zenemű folyóirat ép most megjelent XIX. füzeté tartalmazza a következő zeneműjanságokat: 1. Gaál Ferencz — Merengés — Revezie. Ábránd. Erzsébet királyné emlékének. 2. Truppel Károly „Felhők közül egy kis csillag haldokolva integet. Magyar dalt. 3. Fehér Aladár „La bella Marietta”. Lengyelkét. 4. Greizinger Iván, „Notturó” hegedűre zongora kísérettel. Ily rendkívüli gazdag tartalommal jelenik meg a „Zenélő Magyarország” minden egyes 20 kros füzeté miatt is minden zongorázó és hegedűsnek ki a legjobb magyar dal-, műdal-, eplésalon-, tánczenét s hegedű ujdonságokat birni óhajtja — figyelmébe ajánlhatók e zenemű folyóirat havonként kétszer megjelenő 10—10 oldalt tartalmazó füzetéi. Egy negyedévben 6 füzet 60 oldal tartalommal 1 forint előfizetésért kapható — s a mostani számmal lejárt III. évnegyed füzetéi együttesen kaphatók — vagy a most meginduló IV. évnegyedre előfizetések intőzendők a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalába, Budapest, IV. Csengery-utca 62. ajtó, honnan meg is szerzésre mutatványszámot ingyen és bérmentve küldenek.

## CSARNOK.

Haller Ida.

Irtá: Szomaházy István.

A kis diákokat valami láthatatlan kapocs köti össze országszerte. Mikor Szedenich főtisztelendő urat egy szeptemberi napon Veszprémbe helyezték át a nyitrai rendházból, a gimnázium környékén megdöbbentő hírek keltek szárnyra az új professzor kegyetlenségéről. Honnan tudták a Szedenich tanár ur viselt dolgait? Nyitrai fiu sohase kerül a veszprémi gimnáziumba és talán évtizedek is eltelnének, a míg egy felföldi ember a dunántúli hegyek közé elvetődik. És mégis minden kis diák szívében félelem és aggodás költözött, mikor a Szedenich tanár ur neve augusztus végén megjelent a diarista rendház kapuján. A piacon ahol a diákok naphosszat csereberélték a régi iskolai könyvekkel, az ötödosztályosok haloványan és megilletődve tárgyalták az új tanár életrajzát. Koller Félix érdeklődő csoport közepette mesélte, hogy Szedenich főtisztelendő ur Nyitra huszonhárom fiut buktatott meg az ötödikben az algebrából. „Vérengző tigris — mondta szomorúan — a ki egyetlen egy hibáért szekundáf ir.” És mivel az algebra amugy is minden kis diák mumusa, a piaci cserebere felé a sötét félelem komor árnyékai borultak...

A mendemonda nem bizonyult tulzottnak, mert Szedenich tanár ur, mikor osztályában legelőször megjelent, csak ugyan úgy viselkedett, a hogy a fáma beszélte. Negyven éves férfiú volt, arca szederjes a mindennapi borotválkozástól, keskeny ajkát az aszkéták keserű vonása szegélyezte. Kopott, zöld reverendát viselt és mikor noteszből a neveket felolvasta, szuró kegyetlenséggel nézte végig a felálló diákokat. Tizenkét évig volt a nyitrai rendházban és így kissé megérett kiejtésén a tótos felföldi dialektus.

— Aki nálam nem tánu, — mondta valami megdöbbentő mosollyal — az

egy hét mulva akár ki is márádhát az iskolából...

A diákok, a kik tavaly a szelid Szalay főtisztelendő ur vezetése mellett járták végig a negyedik osztályt, fogva-czogva távoztak az iskolából. És a többi osztály, a hol Szedenich tanár ur ebben az évben nem tanított, kárörvendő pilantásokat vetett tizenegy óra után a szegény, megszontyolodott ötödik osztályra.

Még az első hetekben történt, szeptember végén, Szedenich főtisztelendő ur épp az arányzámítást magyarázta, s óra végén, kevéssel a csöngetés előtt, halálos csöndben nézte végig a noteszét, hogy egy diákot kiszólitson. Mindenki didegve ült a helyén, attól félve, hogy a sors az ő nevét jelöli ki s a megkönynyebbülés hangos moraja hallatszott, mikor a tanár egyszerre így szólt:

— Kolnay György!

— Egy sápadt, rövidnadrágos fiúcska lépett ki a tábla mellé, afféle kényesztetett uri gyerek, a kit még tizenöt éves korában is hosszú harisnyába járatnak. A fiu, a ki csattos lakkezipót, hófehér kézelőt viselt, lehunyt szemmel állott meg a kegyetlen tanár színe előtt.

— Kolnay György, — szólt Szedenich főtisztelendő ur, — Kolnay György, maga most szépen elfogja ismételni...

Itt azonban érthetetlen dolog történt; Szedenich főtisztelendő ur hirtelen megállott, szuró pillantását a sápadt gyerekre szegezte, s a megdöbbenés látható jeleivel dadogta:

— El fogja ismételni... elfogja ismételni... szépen elfogja...

Gyorsan végigsétált a katedra előtt, s miközben az osztályban halálos csönd támadt, egyszerre csak egészen odalépett a nyárfalevél módjára remegő György mellé.

— Hogy hívják az édesatyját? — kérdezte a gyermektől és selymes haját gyöngéden végigsimította.

György most majdnem hangtalanul susogta:

— Kolnay Károlynak...

— És micsoda az édes atyja?

— Törvényszéki bíró, főtisztelendő ur...

Szedenich tanár ur még egyszer föl meg alá sétált a tábla előtt s egyszerre csak a megindulás melegsége ő ntötte el borostás ábrázatát.

— Kolnay, mondta lágyan, majdnem mosolyogva, (és a föld nem reszketett meg az örömtől, hogy Szedenich tanár ur mosolyog) Kolnay... fiúcskám... mondjad csak meg (egyszerre tegezni kezdte a gyermeket), nem Haller, a Séd-malom molnára volt-e a te anyai részről való nagyapád?

György bámulva nézett a félelmetes tanárra, s kipirulva bálógatott:

— Igenis... Haller molnár volt az én nagyapám... Haller Mihály, a negyedik malomban...

A kurátor e közben erősen megrántotta odakünn a nagyhangú secundus csöngetőt, mire Szedenich tanár ur még egyszer megsimogatta a gyermek rózsás arcját (most már rózsás volt az örömtől) és nyájasan így szólt hozzá:

— Csak tanulj fiúcskám... szorgalmasan tanulj... és jöjj föl hozzám holnap délután öt óra után...

Otvenhat diák diadalordítása közt haladt lefelé a kis Kolnay György a vár-hegy bástyáin... Mi fogta el egyszerre a vérszomjas professzort? Miért czirógatta meg ily apai gyöngédséggel a remegő és ismeretlen gyermeket? Az iskolatársak bámuló irigységgel fogták körül a szerencsés Kolnayt, míg Szedenich főtisztelendő ur mélyen elgondolkodva ballagott föl emeleti szobájába...

(Vége köv.)

## KÖZGAZDASÁG.

### Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgasztasági Bank Részvénytársaság közlése.

1898. október hó 4-én.

#### Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	119.75	120.25
„ vasuti beruházási köt. 4 1/2%	120.—	121.—
„ koronajárdék 4%	98.04	98.55
„ regále vált. köt. 4 1/2%	100.10	100.85
Oszták aranyjárdék 4%	120.50	121.—
Egységes államkötvény 4 1/2%	100.80	101.30
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	139.—	140.—

#### Részvények:

Magyar hitelbank részvény	382.—	382.50
Oszták hitelbank részvény	354.—	354.20
Magyaripar- és keresk. bank. r.	98.50	99.—

#### Sorsjegyek:

Magyarjelzalogban 4%-os sorsj.	123.—	124.—
„ 3%-os	103.—	104.—
Oszták földhitel sorsjegy 3%-os	120.—	121.—
Magyar vörös keresztsorsjegy	10.50	11.—
Oszták „	19.50	20.—
Olasz „	11.85	12.20
Bazilika sorsjegy	6.60	7.—
Jó-szív „	3.80	4.10

#### Pénznekem:

Cs. és kir. arany	5.65	5.74
20 márkás arany	11.77	11.81
20 frankos arany	9.51	9.54
1 Sovereigns	12.01	12.05

## Budapesti gabonatőzsde.

### I. Készáru-üzlet.

1898. október 3-án.

A buzaüzletben ma készáru csöndes hangulatban nyílt meg s az árakban lényeges változás nem volt.

A kínálat korlátolt volt. Malmaink nagyobb bevásárlástól szintén tartózkodtak. Eladatott csöndes irányzat mellett 25,000 mm. amelyekért azonban teljes napi árakat fizettek. Rozsban csekély volt a forgalom változatlan árak mellett.

Tengeriben elkelt néhány kisebb tété változatlan áron. Zab szilárd gyöngé felhozatal következtében.

#### Eladatott:

Buza új. Tiszavidéki. 200 mm. 81 k. 9.77 forinton, 300 mm. 81 k. 9.70 forinton. 700 mm. 81 k. 9.75 forinton, sárga, 300 mm. 80.5 k. 9.60 frton, sárga, 100 mm. 80 k. 9.25 frton, mind három hónapra.

### II. Határidő-üzlet.

Az üzlet csöndes hangulatban nyílt meg s igen csekély forgalom mellett az árak változatlanok maradtak.

Hivatalos zárórfolyamok déli 1 órakor.

Buza szeptemberre 8.74 — 8.77

„ júniusra — — — —

Rózs szeptemberre 7.95 — 8.05

Tengeri máj.—jul.-ra 4.50 — 4.52

Zab szeptemberre 5.81 — 5.81

Délután 4 órakor zárlat:

Buza júniusra — — — —

„ őszre 8.98 — 8.99

Rózs szeptem. 7.— — 7.02

Zab 5.35 — 5.36

Tengeri máj.—jun. 4.64 — 4.65

Repcze augusztusra 12.75 — 12.85

## DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyószám 4. Bérlet 2-ik szám „B”

Ma, kedden, 1898 Október 4-én:

fényes kiállításal, ujdonsággal, itt negyedszer:

### ARANYLAKODALOM

1848—1898.

Látványos színmű 9 képben, énekkel és tánczszal. Irták: Beöthy László és Rákossy Viktor. Zenéjét szerzette Fekete József.

Holnap, szerdán, október 5-én:

Ugyanez.

## Bérek dijszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
<b>I. Napszámra.</b>		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig . . . . .	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig; vagy d. u. 1-ől esti 9 óráig . . . . .	3	2
<b>II. Órasszámra.</b>		
Fél órára . . . . .	40	30
Háromnegyed órára . . . . .	60	45
Egy egész órára . . . . .	80	60
Minden következő órára . . . . .	40	30
Az utolsó órában túl felőrára vagy kevesebb időre . . . . .	20	15
<b>III. Egyes járatokért.</b>		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város szimpón belül . . . . .	50	30
<b>IV. Meghatározott járatok.</b>		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végzettség a templomban történik . . . . .	2	1 40
A temetőbe ki és vissza . . . . .	1 20	80
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza . . . . .	60	40
A színházba menet . . . . .	80	60
A színházról jövet . . . . .	50	30
Bármely vasúti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi tászkával . . . . .	50	30
Éjjel menet vagy jövet kézi tászkával . . . . .	80	60
A kocsis mellé elhelyezett minden darab málna után 10 kr. jár . . . . .		
A korcsolyázó vagy esőnakázó lához, csukorgyár, légszuszgár, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet . . . . .	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással . . . . .	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet . . . . .	1	70
Menet és jövet egy órai várakozással . . . . .	1	70
Minden következő órára . . . . .	60	40
Kilenc barom- és lóvásártérre oda és vissza egy órai várakozással . . . . .	1 20	90
Minden következő órára . . . . .	40	30
A katonai lakóházhoz és katonai kórházhoz menet vagy jövet . . . . .	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással . . . . .	80	60
Minden további órára . . . . .	40	30

A dijak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítatnak.

Kiadó és laptulajdonos:  
Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.  
Felelős szerkesztő: Kócz Ákos.  
Főmunkatárs: Ujlaki Antal

**3 tuczat 5 forintért**  
valódi francoza

**G u m m i**

vagy  
**Halhólyagot** 900-26-9

A legfinomabb minőségben szállít a „Nagybani gummiaú raktár” IX. ker., Üllői-ut 21. szám. — Szétküldés titoktartás mellett utánvétellel, nem tetsző árukért a pénz visszaadatik.

## Szőlősgazdák figyelmébe!

Első minőségű fűrészelt 1 □ czollos **tölgyfa karók eladó** azonnali, vagy későbbi szállításra.

2 méteres ezrenként **22** frtjával  
1.80 " " **20** "  
1.60 " " **18** "

teljes vasúti kocsirakományban Debreczen állomáson. Minták az „Angol királynő” szállóban megtekinthetők és 12. szám alatt megrendelések elfogadtnak.

Az árak készpénzfizetés, vagy utánvétel mellett értendők. 912-3-3

Haszonbérbe kiadó, esetleg eladó

a Szepes-pusztán 13 és fél nyilas területű fekete talajú

**földbirtok**

gazdasági épületekkel és 3 szobából, konyhából, kamarából

álló **uri lakkal.**

Felvilágosítást ad a tulajdonosok távolléte miatt **Dr. Nagy Lajos** ügyvéd **Egyház-tér 15. sz. a.** 922-3-1

# KEIL-LAKK

(Glasur)

legkitünőbb mázólo-szer puha padló számára.  
1 nagy palack ára frt 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

**Viasz-kenőcs**

**Arany-fénymáz**

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

képkerekek stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 20 kr.

**Fehér „Glasur“-fénymáz**

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók: 897 12-11

**Szent-Királyi Tivadar** cégénél **Debreczenben.**

## Hatóságilag engedélyezett végkiárulás.

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy **szabóüzletünk** kész férfi- és gyermekruha-  
**áruosztályát**

feloszlattuk s meglevő nagy készletünket

**igen jutányos áron**

véglegesen kiáruljuk s ezzel módot nyújtunk a t. közönségnek, hogy szükségletét nálunk igen olcsón beszerezhesse, mert egész kész férfi- és gyermekruha-árú raktárunkat véglegesen és teljesen ki fogjuk árusítani.

878

Teljes tisztelettel

**Szedlák és Vámos.**

## Csokonai

nyomda- és kiadó-részvénytársaság

**könyvkötészetében**

Debreczen, Placz-utca, a városházzal szemben; bemenet a hal-  
utca felől is,

mindennemű bekötési munkák a legszebben, legtartósabban és a mi fő: **a legolcsóbban** készítettnek.

Iskolai könyvek darabja 15 krtól feljebb.

Mindennemű **dizsmunkák**, térképek és más fali táblák, felragasztása stb. a leggondosabban eszközöltetik.